

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№ 0101-35.....
30.05 2017 г.

ДО

Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА В
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КТСП-753-08-2/19.05.2017 г.

СТ А Н О В И Щ Е

Относно: *Законопроект за българския жестомимичен език, № 754-01-6, внесен от Георги Гьоков и група народни представители на 17.05.2017 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

Във връзка с постъпило в Министерството на образованието и науката искане за становище по реда на чл. 79, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание относно Законопроект за българския жестомимичен език, Ви уведомявам следното:

Съгласно действащата нормативна уредба в системата на предучилищното и училищното образование, при обучението на децата и учениците с увреден слух в детските градини и училищата се допуска използването на жестови знаци и жестомимика като помощно средство и средство за комуникация, но липсва лингвистичен модел – научно изследван и признат език, на който да се извършва обучението. Към този момент може да се направят следните заключения по отношение използването на жестомимичния език в страната:

- жестовият език на хората с увреден слух в България не е изследван задълбочено и няма признат статут на езикова система;

- липсва богат, граматически правилен жестов език като средство за обучение;

- жестовите речници на Съюза на глухите в България не са регламентирани и достатъчно обхватни за отразяване на учебното съдържание и на редица области от социалния живот;

- в различните райони на България за множество еднакви думи се употребяват различни жестове, разбираеми само от глухите хора, живеещи и учещи в тези райони, т.е. жестовите знаци не са унифицирани;

- жестовите преводачи са неразбираеми от повечето глухи хора;

- налице е противоречиво отношение от страна на различните представители на обществото на глухите хора както към жестовите речници, така и към естествено възникналата и развиваща се жестава комуникация, която е много вероятно да има статут на жестов език, но подлежи на научно доказателство.

С предложения проект на Закон за българския жестомимичен език се цели регламентиране на „жестомимичния“ език като средство за комуникация. В тази връзка трябва да се отбележи, че е целесъобразно да се приеме Закон за българския жестов език, който да узакони жестовия език като самостоятелен език. На този етап обаче, все още не е налице готовност жестовият език да се защити със статут на самостоятелен език и съответно да се приложи в специалните училища като задължителен учебен предмет или при билингвистичното обучение на децата и учениците с увреден слух в детските градини и училищата. За целта Министерството на образованието и науката е предприело необходимите действия за научно доказване на жестовия език като самостоятелна лингвистична система чрез обществена поръчка на тема „Национално научно изследване на българския жестов език по проект BG05M2OP001-3.003-0001 „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, която ще приключи през месец ноември 2017 г. Научното доказване на жестовия език ще даде възможност за неговото признаване като самостоятелен език и за узаконяването му като такъв. По този начин България ще бъде от малкото държави, научно доказали жестовият език като самостоятелен език. Това ще позволи да се въведат законови разпоредби, които се отнасят до равностойното прилагане на жестовия език както в областта на образованието, така и други сфери на обществения живот.

Във връзка с гореизложеното считам, че регламентирането със закон именно на българския жестов език, а не на жестомимичния език, следва да се извърши след научното му

признаване като самостоятелен език, което е част от мерките, заложиени в Плана за действие за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (2015 – 2020 г.), а именно:

- признаване и популяризиране на българския жестов език като езикова система;
- осигуряване на обучителни модули по жестов език;
- въвеждане на българския жестов език като учебен предмет в специалните училища;
- включване на специалисти с увреден слух като учители по жестов език;
- използването на жестовия език при обучението на студенти с увреден слух и др.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

